

Psihološki portret

Maržić, Lucija

Undergraduate thesis / Završni rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Rijeka, Academy of Applied Arts / Sveučilište u Rijeci, Akademija primijenjenih umjetnosti**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:279:189365>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-13**

University of Rijeka
Academy of
Applied Arts

Repository / Repozitorij:

[Repository of the University of Rijeka, Academy of Applied Arts - Repository APURI](#)

SVEUČILIŠTE U RIJECI
AKADEMIJA PRIMIENJENIH UMJETNOSTI

Prijediplomski sveučilišni studij

Primijenjene umjetnosti

ZAVRŠNI RAD
PSIHOLOŠKI PORTRET

Mentor: Izv. prof. art. Damir Stojnić

Studentica: Lucija Maržić, 0287008962

Rijeka, lipanj 2024.

Tema mog završnog rada je psihološki portret. Koristim tehniku ulja na medijapanu kako bi stvorila portrete meni poznatih ljudi, usredotočujući se na prikaz njihove osobnosti. Na licu i položaju tijela modela oslikavam njegova stanja. Elementi mojih portreta su realizam, psihologija i karakter osobe. Cilj ovih portreta nije samo vizualno prepoznavanje osobe, već odražavanje njihovih unutarnjih karakteristika. Serija se sastoji od četiri rada čije su dimenzije 100x70cm te tri rada dimenzija 50x70cm, 35x50cm i 40x50cm.

Tokom povijesti umjetnosti čovjek nije bio samo jedan od najranijih, već i jedan od najbitnijih likovnih motiva uopće. Jednako je privlačio slikara i kipara licem i tijelom. Ljudska glava pruža bogatu mogućnost razvijanja likovnog teksta osnovanog na crti, boji i volumenu. Među crtačima, slikarima, grafičarima i kiparima postoji posebna vrsta stvaralaca koji se ne zadovoljavaju samim crtama, bojama i oblicima glave, nego preko tih likovnih elemenata traže još nešto: fizičku, ali pogotovo duševnu karakteristiku modelove ličnosti. To su slikari motiva koji se zove psihološki portret. Portretist je likovni umjetnik koji preko originalnog fizičkog oblika donosi originalni psihički oblik pojedinca. Prema tome psihološki portret je prikaz pojedinca viđen kroz specijalnu crtu, plohu, boju i oblik koji po osobinama pripada isključivo njemu. Portretist je psihološki nadaren umjetnik koji u svom radu može pronaći čovjekovu originalnost.¹ Portretno slikarstvo, koje odražava čovjekov unutarnji svijet, osjeća i emocije kroz izraze lica, crte, sličnost i mimiku, smatra se posve složenim žanrom likovne umjetnosti i slikarstva. Žanr portreta, koji je jedan od glavnih žanrova slikarstva i grafike, zauzeo je vrlo važno mjesto u likovnoj umjetnosti. Kao i u drugim žanrovima, portretna djela preuzimaju sadržaj iz javnog života i reflektiraju javnu egzistenciju kroz specifične umjetničke slike i utječu na javni život. Stoga portretist nije zadovoljavan samo prikazivanjem vanjskih karakteristika osobe u svojim djelima, kao što su vanjska sličnost, poza, pokret i izraz lica. Istovremeno, nastoji prikazati duhovni svijet, psihološke osobine i kakav je karakter osobe koju slika.²

Moja slikarska paleta sastoji se od zagasitih tonova koje koristim za temelj svojih slika. Za završne slojeve koristim vibrantnije boje da bih dobila svježinu pozadine i portreta. Prve slojeve radim lazurno i sastavljeni su od najtamnijih sjena koje stvaraju dubinu i osnovu za portret. Zbog više slojeva stvaraju se prijelazi boje iz tamnije u svjetliju i time dubina. Nakon temeljnog sloja, postepeno uvodim svjetlije tonove. Za završne slojeve koristim životopisnije boje da istaknem ključne dijelove poput dijelova lica, odjeće i ruku. U portretu od pigmenata

¹ PEIĆ, 1971., 184.-187. str.

²URL:https://www.researchgate.net/publication/370054097_Methods_of_Drawing_Portrait_Genre_in_Fine_Arts, 20.5.2024.

koristim karmin crvenu, limunsko žutu, burnt siennu, ultramarin plavu, titan bijelu da bih naglasila specifične dijelove lica i dodatno izrazila oči, usne, svjetlosne refleksije na koži.

Slike radim po fotografskim predlošcima, tako da prvo s fotoaparatom zabilježim trenutak koji me inspirira. Kao modele odabirem sebi bliske ljude iz moje obitelji, bliske prijatelje, osobe koje su mi drage jer ih poznajem i znam kako ih želim prikazati. Zanima me kako će oni reagirati na radove, hoće li ih zaintrigirati ili će ostati ravnodušni. Odabrala sam ovu temu jer mi je čovjek zanimljiv slikarski motiv, zbog anatomske složenosti i individualnosti karaktera pojedinaca. Bila sam ponukana odlučiti se za takvu temu jer me tema mora potaknuti na rad, istraživanje i eksperimentiranje. Svaka osoba ima sebi svojstveno držanje, karakter i izraz lica i to treba biti vidljivo. Kao pozadinu uglavnom biram prirodu jer ona je mirna, tiha, spokojna ali i intenzivna, glasna. Mogu je naslikati lazurno i pastozno i sve će se uklopiti u nju. Na primjer, portret tate je smješten kod Fortice (mala tvrđava na Pagu s koje se pruža pogled na Paški most). Oblaci u pozadini daju čar i podižu sliku, u sebi imaju ultramarin plavu, karmin crvenu, titan bijelu, maslinasto zelenu. Ne vide se na prvi pogled, ali oni postoje u pozadini. Pozadinu smatram dijelom portreta, ona ima znatni utjecaj na portret. Zamislite u pozadini portreta jednolično svijetlo sivu boju i isto tako zamislite šumu, livadu koja se sastoji od barem 5 različitih nijansa zelene i žute boje. Nije li sasvim drugačije? Dobivamo skroz novi kontekst. Majku sam postavila u našem stražnjem dijelu dvorišta, pokraj vrta. Grli stablo masline i gleda prema promatraču. Na prvu izgleda tužno ili sjetno, ali zapravo je bila sretna i plakala od sreće, dok sam je fotografijom zabilježila, govorila mi je da voli vrijeme provoditi sa mnom. Kod svog autoportreta nisam prikazala lice, nego sam ga prekrila rukama jer se osjećam nevidljivo u svijetu umjetnosti. Pozadinu sam stavila tamno tirkizne boje koja kao da se slijeva preko mene, što dočarava melankoliju. Kolegicu s fakulteta naslikala sam dva puta. Na manjem formatu je naslonjena na rame imitacije grčkog kipa i gleda prema nama sa smirenim izrazom lica, dok na drugoj slici je u prirodi, smiješi se i naslonjena je na kameni stol. Odijevena je u svijetlo plavu haljinu koja ju izvlači iz pozadine. Moj partner naslonjen je na zid gradskog stubišta u Rijeci, stubište nije prikazano, u pozadini se vidi cesta i dio grada. Gleda prema nama toplim pogledom i laganim smiješkom dok su mu ruke prekrižene. Luciu, prijateljicu s Paga smjestila sam u pašku ulicu, dio kod Koludrica, gdje subotom kupujemo *paški baškotin* kod časnih sestara. Smiješi se, tijelo joj je opušteno, a dlanovi ruku u džepovima.

Literatura:

1. PEIĆ MATKO, Pristup likovnom djelu, Školska knjiga, Zagreb, 1971.
2. DIEM SEBASTIAN, MANDL THOMAS, Automatic Classification of Portraits: Application of Transformer and CNN Based Models for an Art Historic Dataset, Proceedings of the LWDA 2023 Workshops: BIA, DB, IR, KDML and WM., Marburg, 2023., URL: https://www.researchgate.net/publication/378070399_Automatic_Classification_of_Portraits_Application_of_Transformer_and_CNN_Based_Models_for_an_Art_Historic_Dataset#fullTextFileContent
3. Portret, Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013. – 2024. Pristupljeno 23.4.2024. <https://www.enciklopedija.hr/clanak/portret>
4. Methods of Drawing Portrait Genre in Fine Arts, Bulletin of Science and Practice, 2023., Pristupljeno 19.5.2024. URL: https://www.researchgate.net/publication/370054097_Methods_of_Drawing_Portrait_Genre_in_Fine_Arts

Maržić L., Tata, 70x100 cm, ulje na medijapan ploči, 2024.

Maržić L., Mama, 50x35 cm, ulje na ljepenki, 2024.

Maržić L., Ruke, 70x50 cm, ulje na medijapan ploči, 2024.

Maržić L., Pogled, 40x50 cm, ulje na ljepenki, 2024.

Maržić L., Mare, 100x70 cm, ulje na medijapan ploči, 2024.

Maržić L., Dario, 100x70 cm, ulje na medijapan ploči, 2024.

Maržić L., Lucia, 100x70 cm, ulje na medijapan ploči, 2024.

